Az Európai Unió
Hivatalos Lapja

HU
L sorozat

2026/2153

2026.9.29.

A BIZOTTSÁG (EU) 2026/2153 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2026. szeptember 28.)

etilén-oxidot tartalmazó biocid termékek kulturális örökségvédelmi célból történő engedélyezésének Szlovákia számára való lehetővé tételéről

(az értesítés a C(2026) 6723. számú dokumentummal történt)

(Csak a szlovák nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 55. cikke (3) bekezdésére,

a biocid termékekkel foglalkozó állandó bizottsággal való konzultációt követően,

mivel:

(1) Az 528/2012/EU rendelet V. melléklete szerinti 2. terméktípusban (nem közvetlenül embereken vagy állatokon való felhasználásra szánt fertőtlenítőszerek és algásodás elleni szerek) található etilén-oxidot felvették a biocid termékekben található valamennyi létező hatóanyag szisztematikus vizsgálatára irányuló, a szóban forgó rendeletben említett, az 1062/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([2]) II. mellékletében meghatározott munkaprogramba. 2009. december 1-jén kérelmet nyújtottak be az etilén-oxid 2. terméktípusban történő jóváhagyására vonatkozóan.

(2) Az (EU) 2025/1074 bizottsági végrehajtási határozat ([3]) megállapította, hogy a jóváhagyásra irányuló kérelemben szereplő reprezentatív termék nem tartozik az 528/2012/EU rendelet hatálya alá, következésképpen helyénvaló megtagadni az etilén-oxid 2. terméktípusba tartozó biocid termékekben hatóanyagaként történő felhasználásának jóváhagyását.

(3) Az 528/2012/EU rendelet 55. cikkének (3) bekezdésével összhangban Szlovákia 2025. december 9-én kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz az említett rendelet 19. cikke (1) bekezdésének a) pontjától való eltérés iránt, amely kérelemben kérte az etilén-oxidot tartalmazó biocid termékek engedélyezését a kulturális örökség – többek között a levéltári örökség – megőrzéséhez.

(4) A Szlovákia által benyújtott információk szerint az etilén-oxid használata alapvető fontosságú a levéltári anyagok és a kulturális örökség részét képező egyéb tárgyak megőrzéséhez, mivel úgy tűnik, hogy ez az egyetlen hatékony technika az ilyen tárgyakat veszélyeztető sokféle károsító szervezettel szembeni fellépésre. A mikrobiológiai szennyezettség az egyik legjelentősebb kockázati tényező, amely veszélyezteti a kulturális örökség egyes javait. Az aktív biológiai szennyeződés káros az érintett anyagokra nézve, mivel azok funkcionalitása több tekintetben romlik: csökken a szilárdságuk, megváltozik a színük vagy elszíneződések alakulnak ki rajtuk. Szlovákia szerint az ilyen anyagokat kezelő személyek (levéltárosok, könyvtárosok, restaurátorok, kutatók vagy egyéb alkalmazottak) számára a levegőben található mikroorganizmusok spóráinak megnövekedett mennyisége jelentős kedvezőtlen egészségügyi tényező, amely allergiákhoz, hörghuruthoz és más kóros egészségügyi problémák kialakulásához vezet. Jelentős kockázatot jelent a szennyeződés terjedése és a teljes gyűjteményeket fenyegető veszély. Ha egy szennyezett tárgyat nem megfelelően kezelnek, az fertőzés forrásává válhat, és a szennyeződés átterjedhet a gyűjtemény más, még nem szennyezett tárgyaira is. Szlovákia szerint a múzeumokban, levéltárakban és galériákban, ahol a tárgyakat egymáshoz közel tárolják, dominóhatás léphet fel, és a kezeletlen szennyeződés rövid idő alatt számos értékes műtárgyat semmisíthet meg.

([1]) HL L 167., 2012.6.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

([2]) A Bizottság 1062/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. augusztus 4.) a biocid termékekben található valamennyi létező hatóanyag szisztematikus vizsgálatára irányuló, az 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben említett munkaprogramról (HL L 294., 2014.10.10., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/1062/oj).

([3]) A Bizottság (EU) 2025/1074 végrehajtási határozata (2025. június 2.) az etilén-oxid 2. terméktípusba tartozó biocid termékekben az 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint felhasználható létező hatóanyagként történő jóváhagyásának megtagadásáról (HL L, 2025/1074, 2025.6.3., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1074/oj).

(5) Szlovákia szerint nincsenek megfelelő alternatívák a kulturális örökség részét képező tárgyak, köztük az archív anyagok kezelésére. Ami az archív anyagokat illeti, az etanollal történő portalanítás és csiszolás csak a lokalizált és felületi szennyeződések esetében hatékonyak, a belső szennyeződések esetében azonban nem; emellett megváltoztathatnak bizonyos tintákat és pigmenteket, hosszú és nagy körültekintést igénylő kezelést igényelnek, ezért nem alkalmasak nagy kiterjedésű gombás fertőzés kezelésére. Az oxigénhiány hatékony a rovarok ellen, viszont nem hatásos a penész és a baktériumok ellen. A gamma-sugárzás nehezen ismételhető technika, amelyhez speciális berendezésekre van szükség. Emellett bizonyított, hogy a gamma-sugárzás a cellulóz jelentős mértékű lebomlását okozza, ami jelentősen csökkenti a dokumentumok stabilitását és tartósságát. Az alacsony hőmérsékletű technológiák (fagyasztás) megállíthatják ugyan a penészesedést, a spórákkal szemben azonban nem hatékonyak.

(6) Amint azt Szlovákia a kérelemben jelezte, az etilén-oxidot tartalmazó termékeket képzett szakemberek használják gázzal történő fertőtlenítésre. Az etilén-oxid veszélyes tulajdonságaiból adódóan az etilén-oxidot tartalmazó termékekkel végzett fertőtlenítés kizárólag sterilizáló kamrákban, a szigorú biztonsági követelményeknek és környezetvédelmi normáknak megfelelő speciális létesítményekben végezhető. Az ilyen típusú üzemeltetés céljából kialakított létesítmények mindegyike rendelkezik abátorral, amely megakadályozza az etilén-oxid légkörbe történő kibocsátását. Fertőtlenítés után kellően hosszú szellőztetési fázist szükséges biztosítani, hogy eltávolítsák a tárgyakról a gázmaradékanyagokat. Amennyiben minden ellenőrzési eljárást, szabályozást és személyzeti utasítást betartanak, e technológia használata biztonságos.

(7) A Szlovákia által benyújtott kérelemben szereplő információk és indokolás alapján az etilén-oxid használata alapvető fontosságú a kulturális örökség megőrzéséhez. Szlovákiában jelenleg nem állnak rendelkezésre megfelelő alternatívák a kulturális örökség részét képező tárgyak kezelésére, mivel a jelenleg elérhető valamennyi alternatív technika hátrányokkal jár: vagy nem elég hatékonyak, vagy kárt okozhatnak a kezelt anyagokban.

(8) A Szlovákia által benyújtott kérelemben foglalt információk és indokok alapján helyénvaló azt a következtetést levonni, hogy az etilén-oxid alapvető fontosságú a szlovák kulturális örökség megőrzéséhez, és jelenleg nem áll rendelkezésre megfelelő alternatíva. Szlovákia számára tehát lehetővé kell tenni, hogy a kulturális örökség védelme érdekében engedélyezhesse az etilén-oxidot tartalmazó biocid termékek forgalmazását és felhasználását,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Szlovákia a kulturális örökség védelme érdekében 2031. július 31-ig engedélyezheti az etilén-oxidot tartalmazó biocid termékeket.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Szlovák Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2026. szeptember 28-án.

a Bizottság részéről
VÁRHELYI Olivér
a Bizottság tagja